

תמונה שלמה. אין ספק שבכך מעיד בנטון על השפעתו העקיפה. אולם הברורה מאד, של האיש שהפיק את הסרט, הלא הוא הבמאי רוברט אלטמן. אלטמן הוא איש המפורסם בצורה החופשית שבה הוא מקיים את סרטיו, וברור שהוא מעניק לשחקניו לשנות את הדיאלוגים, לעיתים לכתוב אותם מחדש, או לשנות אפילו את הנהגות יסודיות כדי שהכל יתלבש בצורה המושלמת ביותר על דמותו של השחקן. והתמונה שהצופה יקבל תהיה שלמה.

אלטמן, המפעיל מזה כמה שנים חברת הפקה משלה, קיבל את התסריט שאותו כתב וליטש בנטון במשך תקופה ארוכה, מן הסוכן המשותף שלהם. התסריט מצא חן בעיניו, והוא היה זה שהציע את לילי טימלין, כוכבת במה וטלוויזיה שזכתה ב־ סרטו נאשוויל, בתפקיד הקולנועי הראי שון שלה, וזכתה מייד בעיקבותיו בסידרה של פרסי ביקורת.

„במקור היתה מארגו צריכה להיות צעיר רה יותר ומנבולת את פיה הרבה יותר,“ מציין בנטון. אולם הוא אינו מצטער אף לרגע על שבחר בלילי. „זה מורו, אבל נדמה לי שבסך הכל, היא ירדה יותר ממני לעומק נשמתה של מארגו“ אמר.

הסרט כולו מצולם ברחובות לוס־אנג'לס, עיר שנראית כאן מוזרה, שונה מן התמונה הנוצצת שמציגים מרבית הסרטים ההוליוודיים.

פעודה ב"מעקב של חצות"
בוגרט פלוס 30 שנה

דיים, עיר שבאמת חיים בה ושאינה משמרת רק כתיפאורה נצחית לקולנוע. הדמור יות שבהן נתקלים השניים הן אנשים הי סובלים מחולשות וסטיות ותשוקות אנושיות. אין כאן סופר־נבלים ואין כאן מזימות שטניות. יש כאן רק אנשים בשר ודם ש־ מנסים לפרוץ את חומת הבדידות שלהם, אנשים המקימים סביבם חיות של מילים נוצצות, כדי להסתיר את תיסכוליהם.

אפילו צורתו החזותית של הסרט הולמת את הגישה הזאת. „אל תיקח צלם בעל סינגון מוגדר,“ הציע אלטמן לבנטון, „עד בסרטו הראשון עם גורדון ויליס (מי שצילם את הסנדק והמעקב וכל אנשי ה־ נשיא). ובנטון לקח צלם בשם צ'ק רושר, שעשה לפניכן רק שני סרטי־עלילה ארוכים. וכדי לשקף היטב את האוויר ספוג־ הפיה של לוס אנג'לס ואת התחושה הכללית שחיבת לשרור לכל אורך הסיפור, הוא דרש ממנו צבעים שאינם ברורים עד הסוף, מעין תערובות הנוטות לאדום או לחום אבל תמיד בתערובת של עוד כמה צבעים.“

ההוויוד לומדת. כשיצא הסרט לשוק, בארצות־הברית, הוא התקבל במידה מסויימת של הפתעה. עקרונית, כך סבורים כלכלניה של הוליווד ואנשי הסטאטיסטיקה שם, לא ייתכן שמישהו מעוניין לראות מה קורה בבלש מזדקן וילדידתו ההיפית־למחצה. חוץ מזה, ארט קארני הוא אולי שחקן מחונן (פרט לאוסקר). קיבל פרסים רבים על הופעותיו בתיאטרון ובטלוויזיה (זה) אבל אינו כוכב־קולנוע. ולילי טימלין

בואינג במצולות

נמל-תעופה '77 (אלנבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — אחרי שהבואינג הנחבל באוויר והניצל ברגע האחרון הצליח כבר לסחוט מיליונים במריטת עצבים על הקרקע ובאוויר, הגיע הזמן שינסה את כוחו גם במצור לות היס. לכן החליטו מפיקי הסרט — שופוך לאט אך לבטח לסידרה — שבפרק הנוכחי צריך הבואינג, הפעם מודל 747, להתחפש לצוללת.

חוץ מזה הכל כבר מוכר, עקרונית, מן הפרקים הקודם של נמל-תעופה. קבוצת אנשים סגורה בתוך הבואינג וצריכה להשתלט על הפאניקה שעלולה לפרוץ (במיקרה זה, אחרי נחיתת־אונס בלביים) וקבוצת אנשים אחרת, בחוץ, העושה מאמצים נואשים להציל את המטוס הנפגע. מה שמשנתנה הוא הליהוק, והפעם יש כמה הברקות משעשעות מאד. ג'ק למון הוא הגבר התורן המטיס את המטוס בביטחון ובמומחיות משעשעים בהחלט (בעיקר אם זוכרים את תפקידיו הקומיים הרבים בעבר). ג'יימס סטינו־ארט חוזר אחרי פרישה ארוכה כדי לגלם את בעל המטוס שבדרך אליו מתרחשת התאונה, אוליביה דה־האוולנד וג'ורג' ז'ק קוטן מציגים את הדור הישן של הכוכבים האורחים בטיסה, ברנדה ואקארו ודארן מק־גאוון מייצגים את דור הביניים ולי גראנט חוזרת בפעם המיידע־כמה על תפקיד הכלבה השתויה שבאה על עונשה, כפי שאומנם מגיע לה. השירי האחרון מן הצוות של הסרט הראשון הוא ג'ורג' קנדי, שגילם בשלושת הגילגולים את המומחה למטוסי בואינג המשיא עצות לצוות ההצלה. הפעם תפקידו זעיר,

מריטת עצבים על הקרקע, באוויר ובמים

אולי משום שהממונים על ההצלה הם אנשי חיל־הים האמריקאי, ואלה אינם זקוקים ליועצים־אזרחים. כל זה צפוי, ידוע מראש, ואין הרבה הפתעות. אבל העיקר בסרטים כאלה הוא מישחקי התיפאורה, הפעולות הקולנועיים ומידת ההזדהות עם הכוכבים הרבים שמוריעים על המסך, שאיש אינו מתייחס אליהם כאל דמויות אלא כאל כוכבים בתחפושת. השיטה פעלה היטב בהזדמנויות קודמות, ואין ספק שהיא תפעל גם הפעם. כי הרי כבר מדברים על נמל-תעופה '79.

נוער נושתטה

חתיכים וחתיכות (אסתר, תל-אביב, ארצות-הברית) — תע־רובת משונה ביותר של מרד

הנעורים ואמריקן גראפיטי, אשר מנסה להגיש לקהל הצור פים מעין דיוקן של הנוער האמריקני החדש תוך הדגשת השיטחי והאוילי שבו.

שני הגיבורים הראשיים הם תלמידי גימנסיה, שחקנים בקבוצת־הכדורגל האמריקאי של בית-סיפרס (פרוש הדבר שהם חבר'ה־מנס), והסרט מספר כל מה שקורה להם במשך כמה חודשים. זה כולל חיזורים והזדווגויות עם נערות מקומיות, דהירה במכוניות ישנות, החלפת מהלומות עם תלמידי בית-סיפר מתחרה בעיירה שכנה, ואפילו עימות קטן עם מורה־התעמלות המתעלל באחד משני הגיבורים.

הבעייה החמורה ביותר של הסרט היא הזילזול המוח־לט שבכתיבתו, כאשר האפיוזודות מודבקות זו לזו בנסות, והדמויות משעממות וחסרות-עומק ושאלות ברוב המיקר־רים ממקורות אחרים, ואפילו בלש מומחה לא יכול היה למצוא כאן מיבנה דרמאטי. הבמאי מזכיר תערובת של סרט־פירסומת עם סרטי „מסיבות החוף“ המגוחכים מלפ־ני כתריסר שנים.

למען ההגינות צריך בכל זאת לציין שתי עובדות: האחת, הסרט זכה בהצלחה מסחרת נכבדת בארצות-הב־

מיזמוזים בגימנסיה נוסח אמריקה

רית, ומכאן ניתן אולי להבין שיש בו משהו שנסתר מעיני הביקורת; שנית, אחד משני השחקנים הראשיים הוא רוברט קאראדין, אחיהם הצעיר של דויד (מנועד לתהילה) ושל קית (מנאשוויל), אשר בטיפול נכון עשוי להוכיח את עצמו ככישורני לא פחות מן האחים המבוגרים יותר.

היא מצחיקה, תוססת, כל מה שרוצים, אבל חסר לה הזוהר הקלאסי.

אולם הקהל, והביקורת, סברו אחרת. השבועון טיים הקדיש לילי טימלין כתבת־ישער, כבוד השמור רק למתימעת שהם באמת בפיסגה, וקשר את הופעת־היחיד שלה על הבמה (שבה החלה מייד אחרי סיום הצילומים) עם מישחק המרשים ב־סרט הביקורת הסכימו כולן שמדובר ב־אחת ההצלחות של השנה (אפילו עיתוני המיטהר במקצוע, אלה העוסקים בתחזית ההכנסות, הודו שיש לסרט פוטנציאל). והרווחים בקופה, גם אם לא שברו שיאים, הצדיקו את ההשקעה. ובפסטיבל הסרטים האחרון בברלין קיבלה לילי טימלין פרס על מישחקה. זאת, למרות שהסרט לא זכה בשופרות הגדולים שבהם נעזרת הוליווד לסרטים שבהם היא מאמינה. ולמרות ה־פסימיות של המומחים למיניהם.

אבל מאחר שהוליווד היא עיר שאינה חיה על עקרונות הלוּמדת מן הניסיון, כל הסיכויים שאחרי מעקב של חצות אפשר יהיה לראות את ארט קארני לובש שוב את מדי הבלש הפרטי, ולצפות שלילי טימלין תהפוך למישקל הכובד העיקרי בסידרה של הפקות חדשות. כדיברי הסיסמה ה־מפורסמת של עולם השעשועים: „אם אינך יכול להם — הצטרף אליהם.“

שחקן ארט קארני בדמות איירה ז'קם
כיב־קיה מכרסם